

# DISKUSE

1

JEDNÁNÍ PRACOVNÍHO TÝMU RHSD ČR pro daně a pojištění  
dne 5. 1. 2017 na MF

## k materiálu „Analýza odlivu zisků :

### Důsledky pro českou ekonomiku a návrhy na opatření „

**K diskusi postupují srovnání vybraných „malých západních zemí“  
EVROPSKÉ UNIE a ČR**

ve výši podílu celkových ročních náhrad zaměstnancům v EUR  
**k HRUBÉ PŘIDANÉ HODNOTĚ v těchto zemích (v %)**  
**vztaženo k „základně“, tj. podílu v ČR.**

Česká republika má nejnižší podíl celkových „NÁKLADŮ ŽIVÉ PRÁCE (NŽP)“  
k Hrubé přidané hodnotě (HPH) ČR ve srovnání s vybranými zeměmi EU (viz. str. 3, 7).

Průměr „podílu NŽP/HPH “

v ČR dosahuje hodnoty 44,41 %,

v EU je „podíl NŽP/HPH“ vyšší, tj. od 44,41 % až do 61,34 %.

Zaměstnavatelům, zahraničním firmám v ČR zůstává cca 55 % z Hrubé přidané hodnoty.

V EU zůstává zaměstnavatelům a firmám pouze 38 % do 49 % z Hrubé přidané hodnoty.

V ČR se podíl NŽP/HPH liší významně v jednotlivých resortech (sekcích národního hospodářství), tj. Od 5 % v I. Činnosti v oblasti nemovitostí, 14 % v D. Výroba a rozvod elektriny, plynu, ..., 34 % A. Zemědělství, lesnictví a rybářství, 35 % I. Ubytování, stravování a pohostinství, 36 % K Peněžnictví a pojišťovnictví, 39 % J Informační a komunikační činnosti, dále viz Tabulka str. 7

Zahraněční kapitál ovládá cca 60 % až 70 % významných podniků v ČR  
(automobilový průmysl, telekomunikace, energetiku, IT, finanční,  
pojišťovnictví, banky, velkoobchod, atd.)

Do zahraničí odtéká cca 8 % až 10 % z HPH ČR (rok 2014)

tj. cca 300 až 380 mld. Kč za rok, tj. cca tolik o kolik  
je levnější ŽIVÁ PRÁCE V ČR proti EU.

Tato částka 300 až 380 mld. Kč se odhadem velmi „podobá „  
částce, o kolik jsou v ČR nižší „Náklady ŽIVÉ PRÁCE“, tj. o kolik jsou  
nižší v ČR celkové Mzdové a sociální náklady proti EU.

Zdroj dat :

ČSÚ – DATABÁZE EUROSTATU V ČEŠTINĚ

<http://apl.czso.cz/pll/eutab>,

<http://bit.ly/1RNZxww>. (přesměruje na <http://apl.czso.cz/pll/eutab>)

STATISTICKÁ ROČENKA ČESKÉ REPUBLIKY 2015, 2016 Český statistický úřad 2015, 2016

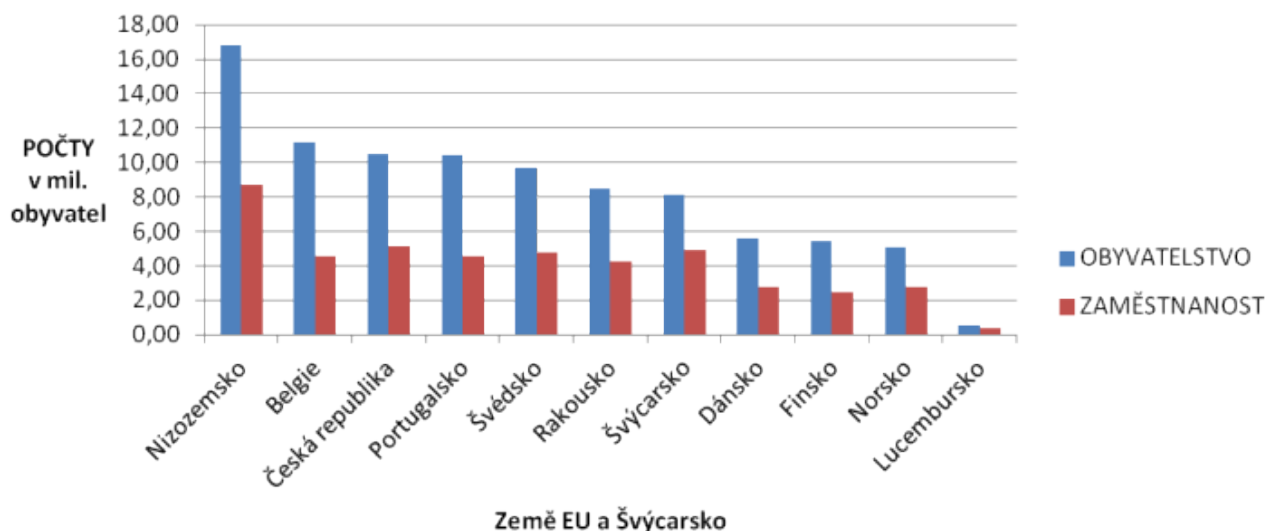
V Praze 2. 1. 2017

Zpracoval : Jára Miroslav

# Česká republika data 2014

## Počet obyvatel ve vybraných zemích EU a ve Švýcarsku 2014

### Počet obyvatel a zaměstnanost v roce 2014 v mil. osob

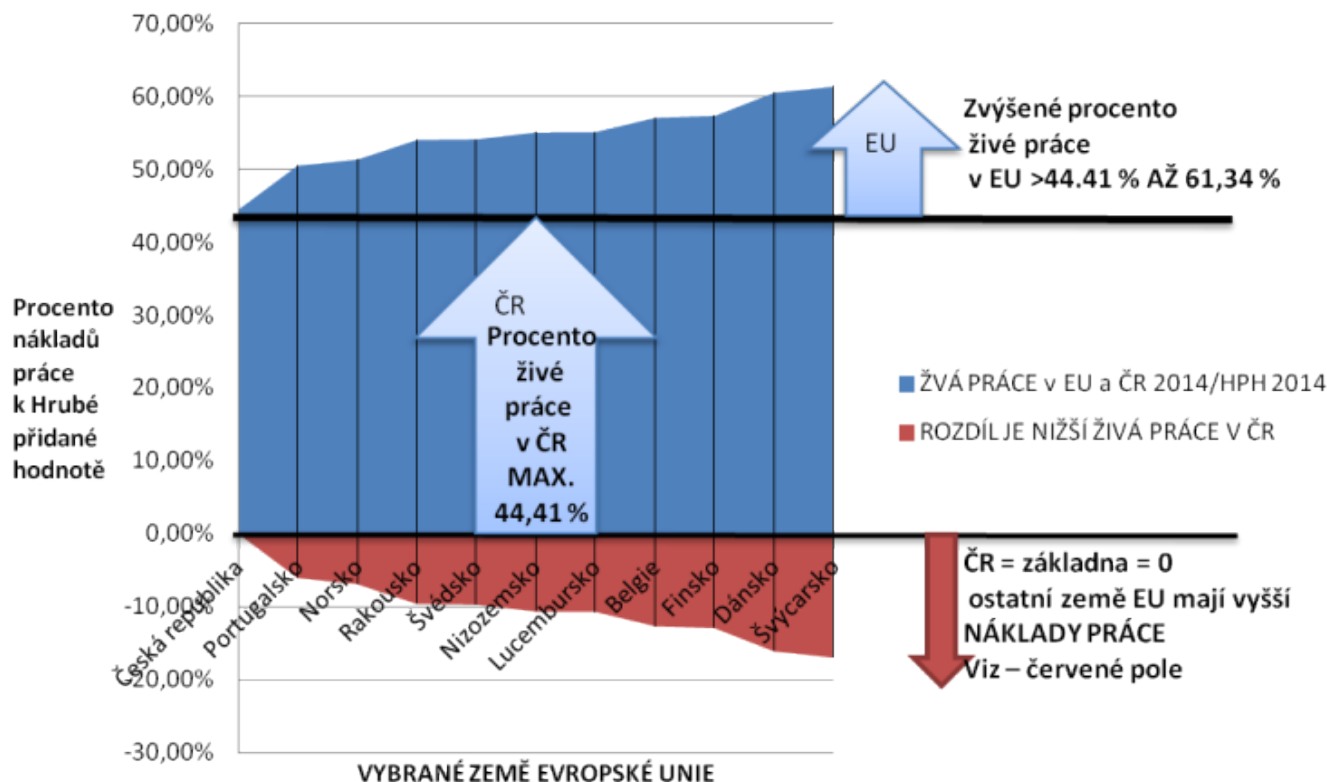


POČET OBYVATEL A ZAMĚŠTNANOST		
ve vybraných zemích EU včetně Švýcarska		
v roce 2014 v mil. osob		
Země	OBYVATELSTVO	ZAMĚŠTNANOST
Nizozemsko	16,83	8,74
Belgie	11,20	4,55
Česká republika	10,51	5,11
Portugalsko	10,43	4,51
Švédsko	9,64	4,74
Rakousko	8,51	4,27
Švýcarsko	8,14	4,92
Dánsko	5,63	2,77
Finsko	5,45	2,49
Norsko	5,11	2,74
Lucembursko	0,55	0,40

# Česká republika data 2014

## Kolik % zaměstnavatelé z Hrubé přidané hodnoty přispívali na náklady Živé práce v roce 2014 ?

### ČESKÁ REPUBLIKA MÁ NEJNIŽŠÍ PODÍL NÁKLADŮ PRÁCE Z HRUBÉ PŘIDANÉ HODNOTY proti vybraným zemím EU V ROCE 2014

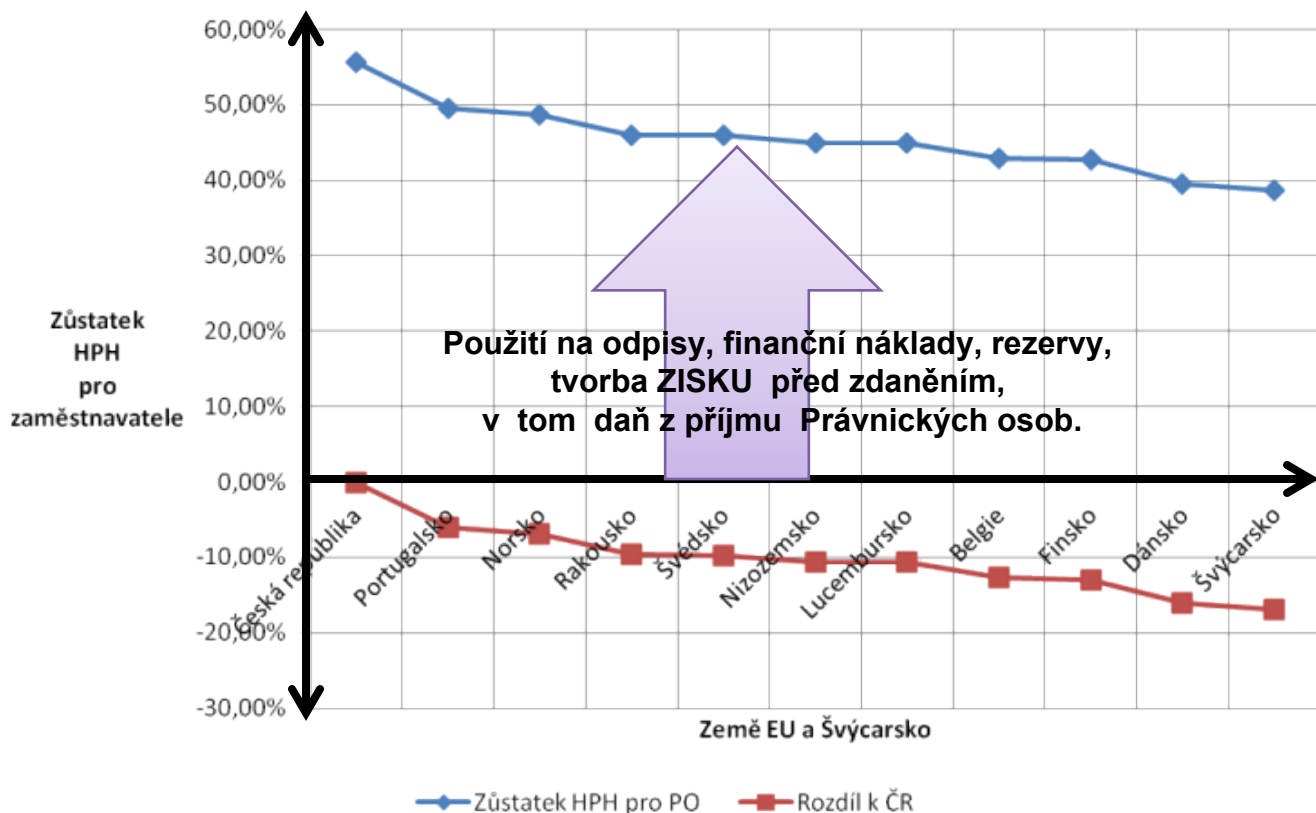


**Zaměstnavatelům ČR zůstává 55 % z Hrubé přidané hodnoty, nejvíce z vybraných zemí EU a Švýcarska.**

Země	ŽIVÁ PRÁCE v EU a ČR 2014/HPH 2014	ROZDÍL = ŽIVÁ PRÁCE V ČR (44,41 %) mínus ŽIVÁ PRÁCE V EU Viz červené pole
Česká republika	44,41%	0,00%
Portugalsko	50,50%	-6,09%
Norsko	51,32%	-6,91%
Rakousko	54,02%	-9,61%
Švédsko	54,11%	-9,70%
Nizozemsko	55,06%	-10,65%
Lucembursko	55,10%	-10,69%
Belgie	57,06%	-12,65%
Finsko	57,33%	-12,92%
Dánsko	60,50%	-16,09%
Švýcarsko	61,34%	-16,93%

## Co zůstane zaměstnavatelům z Hrubé přidané hodnoty po zaplacení nákladů Živé práce v roce 2014 ?

Zůstatek Hrubé přidané hodnoty zaměstnavatelům v roce 2014 po zaplacení Živé práce a rozdíl k ČR

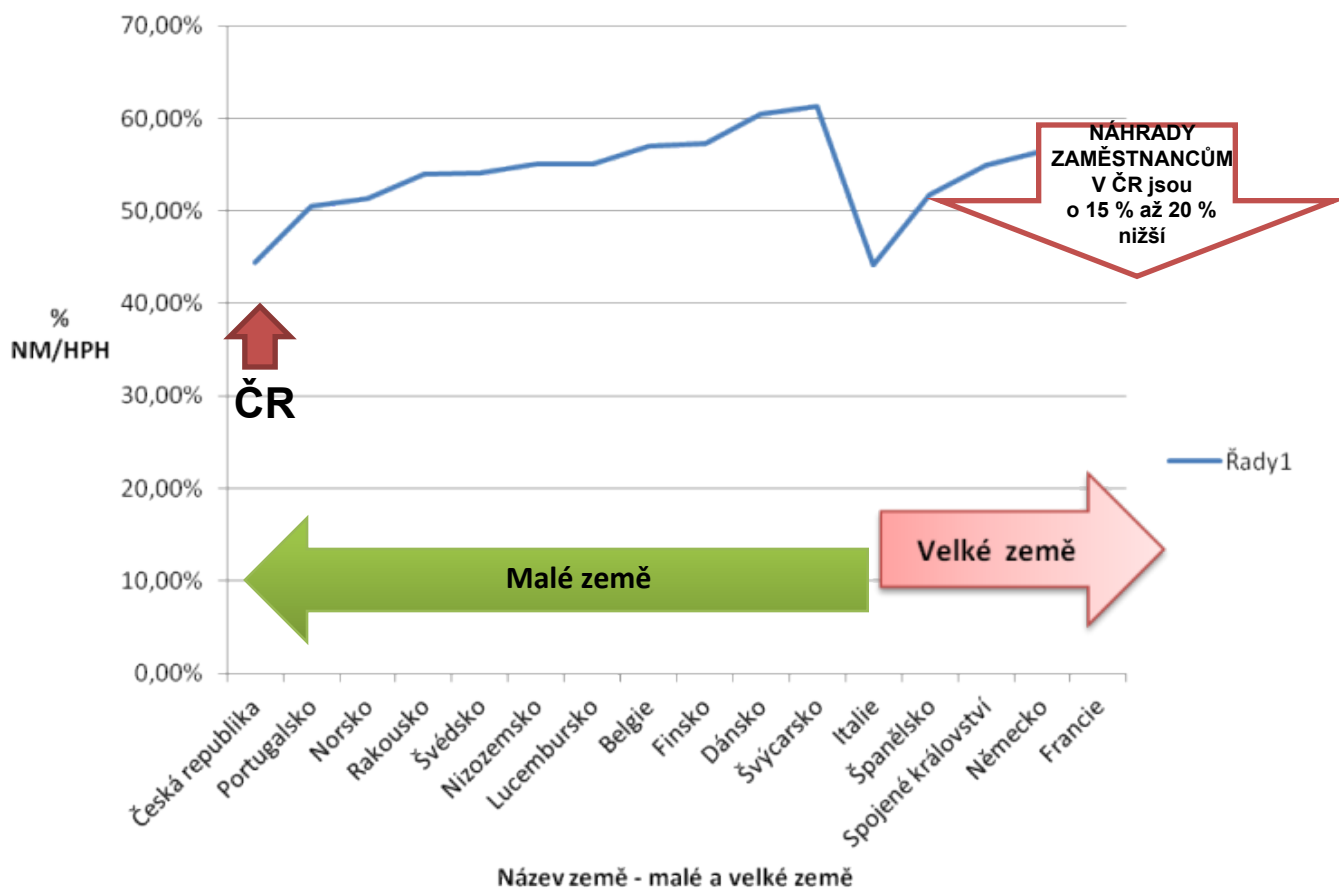


Zaměstnavatelům ČR zůstává 55 % z Hrubé přidané hodnoty, nejvíce z vybraných zemí EU a Švýcarska.

Země	Zůstatek HPH pro PO	Rozdíl k ČR
Česká republika	<b>55,59%</b>	0,00%
Portugalsko	49,50%	-6,09%
Norsko	48,68%	-6,91%
Rakousko	45,98%	-9,61%
Švédsko	45,89%	-9,70%
Nizozemsko	44,94%	-10,65%
Lucembursko	44,90%	-10,69%
Belgie	42,94%	-12,65%
Finsko	42,67%	-12,92%
Dánsko	39,50%	-16,09%
Švýcarsko	38,66%	-16,93%

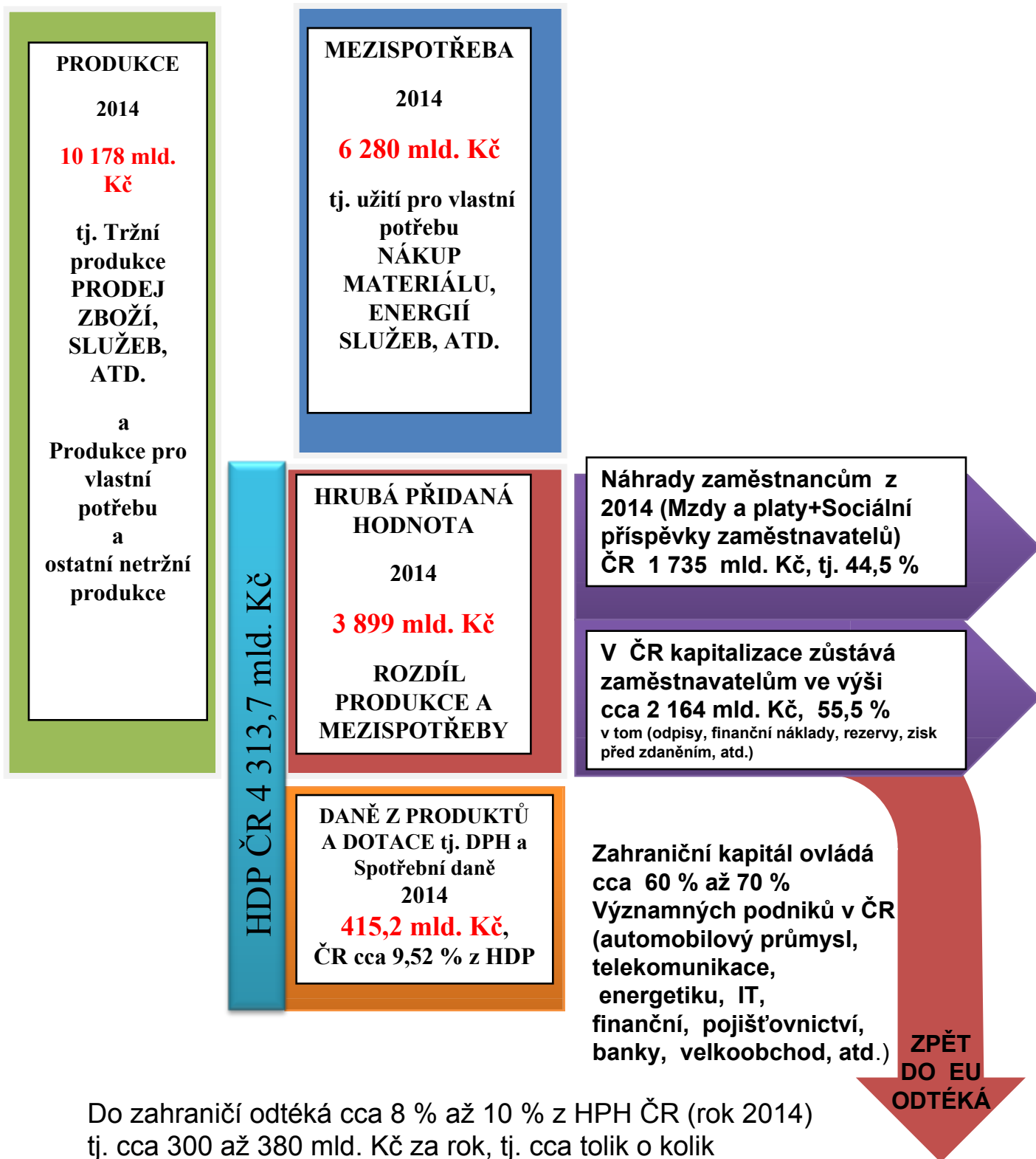
# Česká republika data 2014

## Náhrady mezd k Hrubé přidané hodnotě 2014



Země	NM2014/HPH 2014	ROZDÍL
Česká republika	44,41%	0,00%
Portugalsko	50,50%	6,09%
Norsko	51,32%	6,91%
Rakousko	54,02%	9,61%
Švédsko	54,11%	9,70%
Nizozemsko	55,06%	10,65%
Lucembursko	55,10%	10,69%
Belgie	57,06%	12,65%
Finsko	57,33%	12,92%
Dánsko	60,50%	16,09%
Švýcarsko	61,34%	16,93%
Itálie	44,12%	-0,29%
Španělsko	51,76%	7,35%
Spojené království	54,88%	10,47%
Německo	56,44%	12,03%
Francie	58,89%	14,48%

# Vytvoření „Hrubé přidané hodnoty (HPH) v ČR“, ROZDÍL PRODUKCE A MEZISPOTŘEBY



Do zahraničí odtéká cca 8 % až 10 % z HPH ČR (rok 2014) tj. cca 300 až 380 mld. Kč za rok, tj. cca tolik o kolik je levnější ŽIVÁ PRÁCE V ČR.

Tato částka 300 až 380 mld. Kč se odhadem velmi „podobá „ částce, o kolik jsou v ČR nižší Mzdové a sociální náklady proti EU.

## 5-4. Hrubá přidaná hodnota podle činností a vztah k SUPERHRUBÉ MZDĚ

SUPERHRUBÁ MZDA PŘEDSTAVUJE "NÁHRADY ZAMĚSTNANCŮM = MZDY A PLATY + SOCIÁLNÍ PŘÍSPĚVKY ZAMĚSTNAVATELŮ"

Podíl Super-hrubé mzdy k  
Hrubé přidané hodnotě (HPH) v %



TRÍDĚNO

Sekce CZ-NACE	2012	2012	2012	2012	2012	2012
	HPH mil. Kč	tis.osob	v Kč	v tis. Kč	v %	v %
	CZK mil.		SUPERHRUBÁ MZDA	HM ZA ROK	SUPERHRUBÁ MZDA / HPH V ODVĚTVÍ	HRUBÁ MZDA / HPH V ODVĚTVÍ
L Činnosti v oblasti nemovitostí	325 643	46,9	28 334	15 946 544	<b>5%</b>	4%
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	145 093	29,9	56 933	20 427 410	<b>14%</b>	11%
S Ostatní činnosti	42 720	42,4	26 253	13 357 669	<b>31%</b>	23%
A Zemědělství, lesnictví a rybníkářství	94 220	101,8	26 044	31 815 644	<b>34%</b>	25%
I Ubytování, stravování a pohostinství	70 884	115,6	17 839	24 746 843	<b>35%</b>	26%
K Peněžnictví a pojišťovnictví	163 249	72,5	67 570	58 785 465	<b>36%</b>	27%
J Informační a komunikační činnosti	186 481	96,4	62 807	72 655 300	<b>39%</b>	29%
F Stavebnictví	212 400	233,4	30 689	85 952 855	<b>40%</b>	30%
B Těžba a dobývání	42 895	33,6	43 547	17 558 279	<b>41%</b>	31%
<b>PRŮMĚR ČR</b>	<b>3 644 127</b>	<b>3 787,0</b>	<b>33 634</b>	<b>1 528 463 496</b>	<b>42%</b>	31%
H Doprava a skladování	211 387	246,8	31 286	92 657 565	<b>44%</b>	33%
M Profesní, vědecké a technické činnosti	177 469	151,4	44 028	79 990 761	<b>45%</b>	34%
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	36 233	50,1	27 544	16 559 272	<b>46%</b>	34%
E Zásobování vodou; činnosti související s odpadními	42 137	50,8	31 800	19 385 000	<b>46%</b>	34%
C Zpracovatelský průmysl	906 728	1 063,6	32 926	420 247 250	<b>46%</b>	35%
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	380 142	488,6	31 227	183 092 257	<b>48%</b>	36%
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	231 981	274,5	35 964	118 466 272	<b>51%</b>	38%
P Vzdělávání	158 304	268,1	32 936	105 961 249	<b>67%</b>	50%
N Administrativní a podpůrné činnosti	60 101	151,1	22 846	41 423 751	<b>69%</b>	51%
Q Zdravotní a sociální péče	153 192	269,8	33 836	109 548 534	<b>72%</b>	53%

# Odliv peněz z ČR je jeden z nejsilnějších v Unii

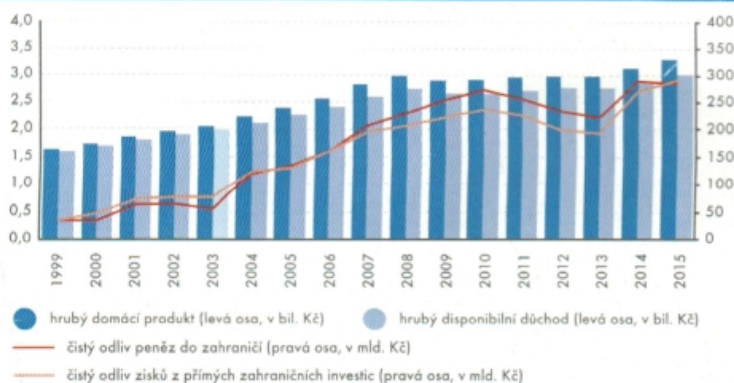
Od ledna do září loňského roku vytvořila česká ekonomika hrubý domácí produkt ve výši 3,30 bil. Kč v běžných cenách. V podobě finančních prostředků z něho v ČR zůstalo ale jen 3,02 bilionu. Zbytek peněz odešel do zahraničí.

Lukáš Kučera, oddělení svodných analýz

**P**rvní tři čtvrtletí roku 2015 byla pro českou ekonomiku neobyčejně úspěšným obdobím. Hrubý domácí produkt (HDP), bez očištění o sezónní a kalendářní vlivy, se navýšil v reálném vyjádření o 4,3 % meziročně. K jeho růstu přispěly téměř všechny složky poptávky. Ubrala pouze bilance zahraničního obchodu. Ekonomice se velmi dařilo i z hlediska vývoje jednotlivých odvětví. Téměř všechna – od zpracovatelského průmyslu přes stavebnictví až po rozličná odvětví služeb – totiž zaznamenávala lepší výsledky než před rokem. HDP narostl nejrychleji za posledních osm let. V Evropské unii českou ekonomiku z hlediska dynamiky hrubého domácího produktu předčily pouze tři země. Byla to Malta (+5,5 %), Lucembursko (+5,8 %) a Irsko (+7,0 %).

Dynamika HDP v reálném vyjádření je pouze jedním z mnoha měřítek hospodářského rozvoje a úspěšnosti ekonomiky v průběhu času. A jakkoli vývoj tuzemské ekonomiky v prvních třech

Hrubý domácí produkt a hrubý disponibilní důchod v ČR (v běžných cenách)



<sup>\*) Pozn.: Údaje jsou za 1. až 3. čtvrtletí roku.</sup>

Zdroj: ČSÚ

čtvrtletích roku 2015 vypadal podle tohoto ukazatele impozantně, jiné indikátory mohly nadšení mírnit. Jedním z nich byl hrubý disponibilní důchod.

## Za hranice směřují stovky miliard

Hrubý disponibilní důchod zachycuje, jak už z jeho názvu vyplývá, jakými finančními prostředky domácí ekonomika disponuje. Určuje, kolik peněz je v ní na spotřebu a investice. A jak je hrubý disponibilní důchod v případě České republiky vysoký? Je dlouhodobě nižší než hrubý domácí produkt. Ani období od ledna do září loňského roku nebylo výjimkou. Zatímco HDP v běžných cenách dosáhl 3,30 bil. Kč, hrubý disponibilní důchod činil 3,02 bil. Kč.

Tím, čím se liší od HDP, jsou transakce se zahraničím. Dochází k nim ve dvou směrech. V jednom ekonomika

že peníze z ní odlpouávají do zahraničí. Ve druhém je naopak získává. V úhrnu Česká republika na přerozdělení trátí. Více prostředků z ní tedy odtéká, než naopak přitéká. V průběhu prvních třech čtvrtletí 2015 z Česka odešlo 449 mld. Kč. Ze zahraničí do ČR zamířilo 164 mld. Kč.

Kvůli přerozdělení se zahraničím přišla česká ekonomika v lednu až

## INVESTORŮM NÁLEŽÍ I REINVESTOVANÉ ZISKY

Zisky z přímých zahraničních investic se dělí na rozdělované důchody společností a reinvestované zisky. Rozdělované důchody společností odchází do země investora fyzicky. Reinvestované zisky zůstávají v cílové destinaci. Z ekonomické podstaty však odchází obě části zisků, neboť obě náležejí

## TRANSAKCE SE ZAHRANIČÍM

Přerozdělení peněz se zahraničím odpovídá širokému spektru transakcí. Klíčovými jsou:

- zisky z přímých zahraničních investic;
- příjmy z práce v zahraničí, úroky;
- povinné odvody do společného rozpočtu Evropské unie.

Pokud jde o kapitálové příjmy z rozpočtu Evropské unie, ty v těchto transakcích z metodických důvodů zohledňujeme zvlášť.



září loňského roku o 285 mld. Kč, tj. o 8,6 % HDP. Čistý odliv peněz byl mohutný. Silnější byl jen v prvních třech čtvrtletích let 2009 (8,7 %), 2010 (9,3 %) a 2014 (9,2 %).

Již víme, že hrubý disponibilní důchod České republiky je nižší než HDP. Také víme, že příčinou je silnější odliv peněz do zahraničí v porovnání s intenzitou přílivu do ekonomiky České republiky. Pokud se podíváme do struktury transakcí, zjistíme, že hlavní roli v tomto směru sehrávají zisky přímých zahraničních investorů. Během prvních třech čtvrtletí 2015 si přímí zahraniční investoři přišli v Česku na 319 mld. Kč. Domácím investorům přinesly jejich zahraniční investice pouze 29 mld. Kč. Proč je rozdíl v těchto ziscích tak markantní? Hlavní důvody jsou dva.

Zaprve objem přímých zahraničních investic v ČR je mnohem větší než velikost investic českých společností v cizině. Ty sice zvolna rostou, především po roce 2007, v porovnání s objemem zahraničního kapitálu v Česku zůstávají ale stále nízké. Zadruhé se liší ve fázi životního cyklu. Zatímco přímé zahraniční investice v ČR jsou již v pokročilé fázi a tedy vysoce ziskové, české jsou mladé. Jejich hlavní čas – co se týče tvorby zisků – by měl teprve přijít.

### ČR se většinou zemi EU vymyká

Rozdíl v objemu přímých zahraničních investic v České republice a tuzemských investic v zahraničí je možné ilustro-

### Čistý odliv peněz do zahraničí, popřípadě čistý příliv<sup>1)</sup> do domácí ekonomiky v roce 2014 (v HDP)



<sup>1)</sup> Pozn.: Za Bulharsko, Irsko, Lucembursko a Maltu nejsou data dostupná.

Zdroj: ČSÚ, Eurostat

vat na datech České národní banky. Podle údajů z konce roku 2014 činil objem kapitálu zahraničních investorů v české ekonomice 3,26 bil. Kč. Investice tuzemských společností v cizině byly nižší – necelý bilion (917 mld. Kč). Čistá pozice se tak rovnala -2,34 bil. Kč. Nerovnováha české ekonomiky v přímých zahraničních investicích byla jedna z nejvýraznějších ze zemí Evropské unie. Větší rozdíl ve stavech, vyjádřeno relativně k HDP, měly na konci roku 2014 pouze tři země: Estonsko, Bulharsko a Malta.

Jelikož právě nerovnováha ve stavech přímých zahraničních investic je hlavní příčinou čistého odlivu peněz z české ekonomiky do zahraničí a ta je přitom jedna z nejvýraznějších v EU, není překvapením, že také tento odliv

patří k nejsilnějším. Za celý rok 2014 odešlo z České republiky 8,7 % HDP. Jednalo se o nejhorší výsledek v Unii. Je však třeba podotknout, že pro srovnání nebyla dostupná data za čtyři země včetně Irska. A to je země, která na prerozdělení dlouhodobě ztrácí dokonce více peněz než my. Pozice české ekonomiky by tak byla ve skutečnosti zřejmě o jednu příčku lepší.

### Zahraníční investoři berou, ale také dávají

Zahraníční investoři ze svých investic v Česku „sklízí sladké plody“. Bylo by však chybou uvažovat o přímých zahraničních investicích pouze negativně. Jejich přínosy jsou totiž zjevné. Promítly se do růstu investiční aktivity, zmodernizovaly zpracovatelský průmysl, zvýšily exportní výkonnost

Čistá pozice<sup>1)</sup> v přímých zahraničních investicích na konci roku 2014 (v % HDP)